

Animans

Curych, Inspace Sihlquai, 14. 5.– 15. 5.; kurátorky Michaela Brachtlová, Barbora Gerny

Během návštěv ateliérů a výstav studentů umění jsme si všimly zajímavého fenoménu, který se objevuje v tvorbě mladých českých umělců. V jejich pracích se často shledáváme s tématem zobrazení zvířete, ať již v personifikované nebo symbolické podobě. Jak v dějinách umění, tak v současných výtvarných trendech najdeme mnoho forem a témat inspirovaných živočišnou říší. Dnešní umění se orientuje především na průzkum vzájemného působení mezi lidskou a živočišnou sférou. Nové technologické možnosti dávají umělcům nástroje k hledání skrytých forem a možného prolínání mezi oběma světy. Vztah člověka a zvířete se v průběhu historie mění a s tím souvisí pochopitelně i jeho umělecké ztvárnění. V dějinách umění

najdeme zvíře především jako téma v magickém a symbolickém vyjádření či v popisné formě žánrových obrazů.

V naší společnosti je vztah ke zvířatům zvláště nevyvážený. Od nekompromisního vyčerpávání zdrojů na jedné straně po téměř absurdní péči o jednotlivá oblíbená zvířata na straně druhé. Z městského prostředí byla většina zvířat vytěsněna. Množství zvířat, s kterými člověk žil v těsné blízkosti bylo zredukováno na několik vybraných druhů, kteří mají člověku žijícímu ve městě nahradit kontakt s přírodou. Ti se stávají miláčky, domácími mazlíčky. A pak jsou tu zvířata, která se životu v městském prostředí přizpůsobila. Kromě psů, koček a akvarijních rybiček, sdílíme město s potkany, holuby... Umělé prostředí zoo či několik druhů mořských ryb

v mrazáku supermarketu doplňuje mozaiku živočichů, kterým je dovoleno nás obklopovat.

V tvorbě mladých českých umělců je to často osobní, niterný vztah ke konkrétním zvířatům jako spřízněným bytostem. Jde o hledání dialogu, potřeby komunikace na jiné než verbální bázi. Zvířata také bývají zástupným prvkem, který nahrazuje přítomnost člověka, zvíře vystupuje v situacích a příbězích lidí. Člověk se vědomě z přírody vyčleňuje, ale přitom po ní nepřestává toužit. Pocit sounáležitosti a také touha žít v harmonii s ekosystémem je v rozporu s naším životem uzavřeným v městském prostředí. Potřeba splynout s prostředím pomocí ochranného zbarvení naznačuje otázku, kterou si klade Ondřej Bílek. Co má koho před čím chránit?

Zleva Ondřej Bílek, *Tělo*, 2012, mixed media, 180 x 180 cm; Blanka Nováková, *Trofej*, 2012, olej, plátno; Viktor Svatoš, *Vlnění*, 2012, tužka, dřevo, 125 x 125 cm; Marek Škubal, *Miminka*, 2012, foukané sklo, d. 45 cm; Marie Ladrová, *Poslední člověk*, 2012, akvarel, papír, 125 x 124 cm; Blanka Nováková, *Stopa*, 2013, olej, akvarel, plátno, 120 x 120 cm

Jindy se autor pokouší symbolikou mrtvého zvířete poukázat na zranitelnost a křehkost vztahů přírody. Na podobné téma odkazuje i Zuzana Růžicková. Fascinace modrou hloubkou oceánů kontrastuje s faktem, že množství mikročásteček plastu, které se v mořích nacházejí, je větší, než množství planktonu. Její tvorbu výrazně ovlivnila spolupráce s centrem mořských živočichů na Tchaj-wanu. Meditativní kresba tužkou Viktora Svatoše na dřevě nás navrácí zpět do prehistorické doby, kdy majestátnost zvířat v jeskyních malbách byla dokumentem o souboji člověka s přírodou. Larvu, zárodek chápe Marek Škubal jako symbol pokračování života v jiné formě existence, jakýsi přechod v rovině tělesné či duchovní. Portrét jako vzpomínka a trofej jako fenomén absurdity se objevuje v dílech Blanky Novákové. Lidské role v jejích příbězích přebírají zvířata a poskytují divákovi prostor pro subjektivní vnímání témat.

Zdaleka jsme na omezeném prostoru galerie nemohly zachytit všechny obsahové i formální variace, které se nám podařilo vystopovat. Představení autoři reprezentují různá východiska tvorby, ale určité společné prvky můžeme vysledovat. Je to například možnost oprostit sdělení od personifikace a spojovat lidské chování či vlastnosti s některým živočišným druhem, pocit spojení s přírodou nebo jeho hledání, ať už ve fyzické či meditativní rovině. To bylo cílem i výstavy Animans.

**Michaela Brachtlová,
Barbora Gerny**, umělkyně

účastníci se akce

P.S.:

Výstavy se zúčastnili: Ondřej Bílek, Michaela Brachtlová, Barbora Gerny, Monika Horčicová, Denise Kratzer, Sara Majidzadeh, Marie Ladrová, Blanka Nováková, Zuzana Růžicková, Viktor Svatoš, Marek Škubal

Michaela Brachtlová – Barbora Gerny Vojtěchová, *Garderoba*, 2014, instalace, mixed media. Foto archiv autorek (3x)

Zleva Monika Horčicová, *Relikviář*, 2013, tisk, digitální výšivky; Zuzana Růžicková, *Centrální hřbitov Taipei*, 2013, instalace, mixed media